

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszajár
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, november 2.

Kivándorlási központ.

(K. Ö.) A kivándorlás kérdését ismét két körülmény helyezi előtérbe. Az egyik a kivándorlási törvény revíziója, a másik a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége által szándékolt kivándorlási központ alakítása.

Azok a nagy remények, melyeket a kivándorlási törvényhez fűztünk, sajnos, nem valósultak meg. A kivándorlási ügy szabályozásával elértük azt, hogy oly emberáradat indult neki a napvilágnak, mely már nemzeti létünket kezdi fenyegetni. Célunk volt az ellenőrzéssel és az utirány kijelölésével a kivándorlás csökkentése és e helyett a kivándorlás hihetetlen mérvet öltött. Törvénybe iktattuk a legképtelenebb üzletek lehetőségét. Azon a potyeszon, aki itt élni nem tud, vagy nem akar, nyereszkeskednek hajósvállalatok, törvényes és törvénytelen ügynökök, orvosok és nyereszkeskedik az állam. Irányítottuk a kivándorlást Fiuménak, de ez nem akadály, hogy a brémai Missler-cég csak oly jó üzletet csináljon itt Magyarországon, mint a kivándorlási törvény létezése-előtt.

A kivándorlási törvény tehát rossz és azon változtatni kell. Nem ismerjük a belügyminiszteriumban készült reformmunkálattól, így nem is szólhatunk hozzá. Nézetünk szerint azonban valamit tenni kellene az ügynöki rendszer ellen. Talán be is lehetne szüntetni azokat. Mert főképpen az ügynökökön mulik a kivándorlás mértéke. Érdekökhen lévén a kivándorlás fokozása, szövetkeznek lelkiismeretlen falusi jegyzőkkel, tanítókkal, lutheránus, német és tót papokkal, hallatlan módon zsarolják a szegény kivándorolni szándékozót és kivándorlásra kényszerítik.

Bármily irányban is revidiáljuk azonban a törvényt, az a kivándorlást a maga természetes medrébe nem fogja szorítani. Helyes nyomon jár azért a Gyáriparosok Szövetsége, mikor a kivándorlási központ megalakításával társadalmi uton akar a kivándorlási ügy megoldásán közreműködni. A kivándorlási központ célja tehát az lenne, hogy az összes társadalmi szerveket egyesítse abból a célból, hogy az egész társadalom bevonásával nagy súlytal és tekintélytel emelhesse fel tiltakozó és irányító szavát. Természetesen az a központ álljon feladata magaslátán, legyen élet benne és ne legyen olyan, mint a képviselőházi kivándorlási bizottság és meggyeszte megalakult kivándorlási bizottságok. Irott malaszt ez mind. De olyan se legyen, mint a tulipánmórgalom. Mert akkor per analogiam azt fogja eredményezni, amit a kivándorlási törvény eredményezett. Ezért pedig kár volna nagyobb szabású társadalmi mozgalmat indítani.

A társadalmi munkának meg lenne az az előnye, hogy az a népréteg, melyből a kivándorlás áldozatait szedi, állandóan ellenőrizve és oktattva lenne a kivándorlás előnyeiről, hátrányairól, a munka és bérvizonyokról.

Csak a napokban jelent meg egy kimutatás, melyből megtudjuk, hogy Magyarországon is megkereshet a munkás annyit, mint Amerikában, ha annyit dolgozik itt, mint dolgozik Amerikában. Csakhogy itt Amerikázik, ott meg a le roskadásig dolgoznia kell.

A kivándorlás erkölcsi oldalát is csak társadalmi munka után oldhatjuk meg. Szorosabbra kell fűzni azt az erkölcsi köteleket, mely a magyart hazájához és a családfőt családjához köti és azonnal szünőfélben lesz a kivándorlás.

Lássuk tehát azt a kivándorlási központot, de az azután husból és vérből való legyen. Papiros munkából nem kerünk.

Felcsillant Misónak a szeme. Megköszönte az italt, tarisznyájába gyömöszölte a hozzá dukáló szalonnát és dohányt s aztán hirtelen kezet csókolt nekem.

Fülig pirultam s elugrottam tőle. Ő pedig vontatottan, lassan felkelt; hosszan nézett a Glatter Márton korcsmája felé s aztán elfordult délnek. A Göncöl szekere már magasan járt az égen. Nagyot sóhajtott Misó s még egyszer visszafordult:

— Isten áldja meg, urfi!

Átugrott a kerítésen s eltűnt a kis patak bokrai közt. Visszamentem a kert végébe s hallgattam tovább a zsidó mulatságot. De nem sokáig Délről a Kriván felől furulyaszót hozott szellő. Azt a kimondhatatlan fájdalmu tót juhásznőt, mely áthatja a veséket, fakasztja a könnyűt, repeszi a szívet, melynek nem tud hangot adni semmi más szerszám a világon, csak a furulya.

Leheveredtem a földre, néztem a csillagos égboltot s könnyes szemmel hallgattam, mint hozza felém a lágy déli szellő Misó nótáját.

Lassacsán juhocska!
 Az utas' mesgyéjén;
 Öreg juhász vagyok,
 Nehezen járok én.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A halvány Misó.

Irta Petrásévich Géza.

A Glatter Márton korcsmája szakad tlanul hangos. A falu felé néző mind a négy ablaka ki van világítva. A sugarak bevilágítják a korcsma előtt elterülő deledőt, a muzsika meg lármá áthallatszik a tulsó oldalra. Itt van a falu aprajagyja, kántorostu', bíróstul. Ott vannak s mulatnak, mert Pepi, a szép zsidólány tartja a lakodalmát.

Szólt a zene, a csillagok ragyogtak, a szellő bus dalokat hozott felénk, míg meg nem érkezett a vacsoraidő. Asztalhoz ültek; csend lett s ekkor a kertek alatt a nádas mocsár felől felhallatszik a furulyaszó.

Misó szegény Misó! Ahonnét nyári esténként a rézkigyó füttyentéseit szoktuk meg, onnét a nádas tornáról most a te furulyaszó hangzik. Ömlik, árad a lágy, a bus rezgés; megtölti a levegőt bánattal, érzéssel, csodálattal, könnyel, szerelemmel. . . . Csak a beteg pici kanári, a párjavesztett fülemile, a szerelmi vágytól égő, bubánatos pacsirta tud úgy szólni, mint ahogyan kesereg, dalol, busul, imádkozik a te furulyád! Ilyenkor hogy virít sápadt orcádon a

halál szép piros bazsarózsája s hogy liheg hörgő kebled, lüktet láztól hajszolt halavány véred!

Elállt még a korcsmában is a zsbongás s hallgatják annak a sápadt hosszú tót legénynek a szerelmi bucsudalát. Hallgatják, hallgatják s könny csordul ki még az öreg Mártonnak is a szeméből. Mert hisz ugy szereti Misót! Ugy szereti mindenki, a Lajos is, a Pepi is, s mindenki. De ha egyszer nem lehet. Beteg legény, tót legény! Nem lehet. Pepi, a zsidólány sohasem lehet Zaskvara Misóé, a beteg tót legényé.

Vége a vacsorának. Ujból megkezdődik a zsbaj, a muzsika, a tánc. És ujból felzokog a Misó furulyája. De nem a nádasban, nem is az ablak alatt, hanem a mi udvarházunk udvarán.

Ott ül a szomorú, halvány legény az udvar közepén, az ő régi fatöknjén. Nem néz se jobbra, se balra, csak könnye hullt a furulyára. Melléje telepszek s a legény elhallgat. Lehajol hozzám, megfogja a kezemet halkán szól:

— Urfi, én magát egyszer megbántottam.

— Nem Misó, engem sohasem bántottál még.

— Egyszer, jó kedvemben a bortól.

Elértettem szándékát. Óvatosan előkerítettem a pincekulcsot s hoztam Misónak bort. Ugy éreztem a lelkemben, hogy ez a beteg legény megérdemel ma egy kis italt.

BARTA IMRE

229

szobafestő és mázó

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca 29.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy — szobafestő és mázó műhelyemet —

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve megnyitottam. Elvállalok minden e szakba vágó festő munkálatokat; gyors, pontos és a legújabbnyosabb kivitelben eszközök. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok tisztelettel: **BARTA IMRE** szobafestő és mázó.

A képviselőház ülése. A képviselőház e hó 4-én, hétfőn délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére az indemnitás javaslata van kitűzve. Szólásra fel van iratkozva Lengyel Zoltán, aki az indemnitás javaslata ellen fog beszélni.

Uj miniszterek Ausztriában. A Naroda bécsi értesülése szerint elhatározott dolog, hogy Brasek a cseh agrariusok vezére lesz az új földmívelési miniszter, Beck jövő héten jelenik meg a királynál s előterjesztést tesz neki a miniszterium rekonstruálásáról. — Altalánosán azt hiszik, hogy Ausberg átvesszi a kereskedelmi tárcát és Pacák megmaradt cseh miniszternek.

Hlinka a prágai érsekről. Skrbenszky érsek tegnap kihallgatáson fogadta Hlinka plébánost. Hlinka a Narodni Politika egyik munkatársának azt mondta, hogy a magyarországi tótoknak Csehországban szinpatiát keltsen.

Keresztény szociálisták Országos Kongresszusa.

Egy hét múlva, november 10 és 11-én tartják a keresztény szociálisták országos kongresszusukat. Ez a kongresszus fontos lesz, mert ezen alakítják meg a keresztény-szociálista pártot s adják ki a programot. Nagyváradra azért bir speciális jelentőséggel, mert ez alkalommal szerepelnek ott először nagyvárad kerestényszociálista ifjak: az itteni Kerestény Kereskedők és Kereskedő Ifjak Egyesületének küldöttsége részt vesz a nagygyűlésen, sőt az együletnek egyik agilis tagja, *Arnóczy József* előadást is tart.

A kongresszusnak programja a következő:

November 10-ikén, vasárnap.

Reggel 8 órakor: Csendes szentmise a Szent-István-Társulat házi kápolnájában. (VIII., Szentkirályi-utca 28 | a I. em.

D. e. 9-től 12-ig: A Ker. Szociális-Egyesületek Országos Szövetségének rendes közgyűlése.

Helyiség: A Szent-István-Társulat diszterme.

Tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja: *Giesswein* Sándor, szövetségi elnök.

2. A közgyűlési kiküldöttek igazolása.

3. A Szövetség tanács jelentése. Előterjeszti: Dr. *Antón Béla*, szövetségi főtitkár.

4. Szakszervekedés ügye általában. Előadó: dr. *Lakatos Géza*, szövetségi ügyvezető alelnök.

5. Kerestény szociális iparos szervezkedés. Előadó: Szalay József, a Szombathelyi Kerestény Szociális Egyesület tagja.

6. Kerestény Szociális Gazdaszervezkedés. Előadó: Lászlóvszky Kálmán, az Előszállási Ker. Szociális Egyesület elnöke.

7. Kerestény Szociálista Kereskedelmi Alkalmazottak és Magánhivatalnokok szervezkedése. Előadó: *Arnóczy József* Nagyváradról.

8. A megalakuló politikai párt viszonya a Szövetséghez. Előadó: dr. *Lakatos Géza*.

9. Az »Igaz Szó« és a többi hivatalos lapok ügye. Előadó: Szalánczy Andor, az »Igaz Szó« felelős szerkesztője.

10. Szövetségi alapszabály módosítása. Előadó: *Lakatos Géza*.

11. Az új elnökség és szövetségtanács megválasztása.

12. Indítványok.

D. u. 2 órakor. Kerestény Szociális Építőmunkások Orsz. Szakszervezetének rendkívüli közgyűlése.

Helyiség: A Szent István-Társulat diszterme.

A Kerestény Szociális Vas- és Fémmunkások Orsz. Szakszervezetének rendkívüli közgyűlése.

Helyiség: A Szent István-Társulat kis-terme.

A Kerestény Szociális Famunkások Orsz. Szakszervezetének rendkívüli közgyűlése.

Helyiség: A Szövetség központi helyisége. D. u. 3 órakor: A Kerestény Szociálista Szabómunkások és Munkásnök Országos Szakszervezetének végleges alakuló közgyűlése.

Helyiség: A Szent István-Társulat diszterme.

A Kerestény Szociálista Cipész-, Csizmadia- és Bőrmunkások Országos Szakszervezetének alakuló közgyűlése.

Helyiség: A Szövetségi iroda helyisége.

D. u. 5 órakor: Az Országos Kerestény Szociálista Párt alakuló nagygyűlése.

1. A pártbizottság jelentése.

2. Határozat a megalakulás tárgyában.

3. A politikai pártprogram és a pártszervezeti szabályzat tárgyalása.

Helyiség: A Kath. Kör nagyterme. Molnár-u. 11.

Este 7 órakor: Kerestény szociális kongresszus.

1. A kongresszust megnyitja: *Giesswein* Sándor szövetségi elnök.

2. A kerestény szociálisták beszéd, tartja: *Prhácska Ottokár*, székesfehérvári püspök.

Helyiség: A Kath. Kör nagyterme. Molnár-u. 11.

November 11-ikén, hétfőn.

D. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig: A Kerestény Szociálista Egyesületek Országos Szövetségének alakuló közgyűlése.

D. u. 5 órakor: A Kerestény Szociálista Földmívelők és Földmunkások Országos Egyesületének alakuló közgyűlése.

Helyiség: A Szövetségi központ helyisége.

Este fél 7 órakor: Kerestény Szociálista Könyvkötők Országos szakszervezetének alakuló értekezlete.

Helyiség: A Szövetségi központ helyisége.

Este fél 9 órakor: Kerestény Szociálista Kereskedelmi Alkalmazottak és Magánhivatalnokok Országos Szövetségének alakuló közgyűlése.

Ezen a határon
A jó kakukmadár
Nékem, juhocskáim
Nem sokáig szól már.

Misó eltűnt.

Akkor tudtam meg, hogy Pesten téglát bord, mikor a rendőri hírek között olvastam, hogy leesett az állványról s kórházba került. Meglátogattam. Csak csont és bőr volt már. A melle szárazon hörgött s köhögni is alig birt már. Lázban égő szeme hosszan tapadt rám s remegve kérdezte:

— Hogy van Pepi? Van gyermeke?

Megnyugtattam, hogy Pepi egészséges, mint a makk s már két fia is van.

Elfordult; a fejét a párnába temette s úgy sirt csendesesen.

Megnyugtattam szegényt: Pepi várja őt; nagyon szeretné látni.

Jól esett neki a vigasztalás. Megigérte, hogy mihelyt felgyógyul, visszamegy falujába s kezébe veszi újból régi furulyáját.

Ősz felé járt már az idő, mire hazakerültem a Kriván tövébe. De azért verőfényes, szép nyári napok jártak. A marha, juhállomány még kint volt a havasi legelőkön s csak vasárnap

vetődött be egyik-másik pásztor, hogy a heti elemőzsiát beszállítsa társainak.

Alig fujtam ki az ut fáradalmait, kimentem az erdőbe s szinte megdöbbsentem, mikor meghallottam a szomorú, bágyadt nótát:

»Lassacsán juhocskák
Az utas mesgyéjén...«

Nem tudtam tovább menni egy lépést sem. Megbűvölt egészen a rég nem hallott juhásznóta. Egy kis csend s utána újból egy másik, régi szerelmi dal zokog fel a furulyán:

»Mondd meg, édes lelkem,
Szeretted e engem?
Ha szeretted engem,
Miért hagytál el engem?«

Nem birtam ki tovább. Megragadtam Dezső karját:

— Barátom, ki ez a furulyás?

Dezső szomorúan legyintett a kezével:

— Egy fiatal, beteg juhász. Beleszeretett egy zsidólányba, aki férjhez ment az orra előtt. Elbujdosott a szerelmes legény s most visszajött beteg, meghalni.

— Hisz ez akkor a Zaskvara Misó?

— Ó szegény!

Lágyan, álmodozón, elhalóan szólt a fu-

lyulaszó s egyszerre hirtelen, minden átmenet nélkül éles füttyentésbe fult. Egy fájdalmas, sóhajásszerű fütty s aztán csend, halálos csend. Mindkettőnkben elállt a lélekzet.

A legelésző juhok felvetik fejüket s valami bánatos, gyermekes bégetéssel szaladnak egy málnabokor felé. Oda törtet a két bojtárlegény is. Odaér az egyik, keresztet vet magára s térdre borult a bokor mellett. A másik is azt teszi. Aztán hirtelen felállanak, kezükbe veszik baltájukat s mennek az erdőségnek.

A tövises galagonya, ragadós szederbokor nem akadály ilyenkor. Libegve törtetünk a bokor felé...

... Ott fekszik előttünk szegény Misó. Be van hunyva a szeme, le van eresztve fáradtan a karja. A málnabokor sűrű lombja árnyékba borítja arcát. Csendesesen alszik, csak a szája szélén játszadozik keserű mosoly. Hosszan kinyújtózva a puha pázsiton s mellette egyetlen vigasztalója, furulyája. Még a halál sem választotta el őket.

Jöttek a juhászgyerekek. Fiatal ágakat, lombos galyakat hoztak magukkal. Szépen megcsinálták az ágyat s ráfektették a szegény halottat. Tüszőjébe dugták furulyáját, letakarták szépen zöld galyalval, aztán letérdeltek két oldalt a lába mellé s elimádkozták a »Miatyánk«-at.

A juhok meg ott bégettek körülöttük. Ilyen volt a halvány Misó temetése...

Megnyílt! Tátray Gusztáv rövidáru és kézimunka üzlete

vásznat, valódi Scroll sifont, fehérneműt, divatkolmeket és selymeket, melynek előnyös összeköttetésem folytán jutányos szabott árak mellett lesznek eladva. (Főutca Orsolyák temploma mellett.)

Kérem a nagyérdemű közönséget szükségleteit nálam beszerezni, hol mindennemű rövidáruk, szabók llékek és kézimunka hozzávalók, diszek feltűnő olcsó árakban lesznek elárusítva; azonkívül raktáron tartok A nagyérdemű közönség pártfogását kéri **Tátray Gusztáv.**

Néptitkárképző tanfolyam.

A keresztényszociálista Szövetség a közgyűléssel kapcsolatban néptitkárképző tanfolyamot szervez. Rendkívül nagyfontosságú vállalkozása ez a Szövetségnek, melynek az a célja, hogy egyesületeink a népköréből szakavatott vezetőket nyerjenek. A tanfolyam főként gyakorlati irányú lesz, hogy hallgatói magán a tanfolyamon sajátítsák el azokat az ismereteket, amelyek az egyesületek és szakszervezetek vezetésére megkíván.

Az előadások tárgyai lesznek:

Keresztény szociológia. Hitvédelem.

A keresztény szocializmus alaptételei.

Közjogi ismeretek. Történelmi hazugságok.

A társadalmi gazdaságtan vezértonala.

Párhuzam a keresztény szocializmus és szocialdemokrácia között.

A keresztény szociálista programmagyarazata.

Külföldi keresztény szociálista mozgalmak.

A munkatörvények ismertetése.

A különböző alapszabályok értelmezése.

Egyesületi és szakszervezeti ügykezelés.

Könyvvezetés és hivatalos levelezés.

Előadók: *Giesswein Sándor, Ernszt Sándor, Lakatos Géza, Haller István, Huszár Károly, Szalánczy Andor, Frűchil Ede, Radnay József, Haller József* stb

Tífusz fészkek Nagyváradon.

A kerületi orvos jelentése.

Ismételten foglalkoztunk a Nagyváradon fellépet tífusz járvánnyal, mely legutóbb a közegészségügyi szakbizottság ülésén is megfordult.

A főorvosnak itt elhangzó megnyugtató jelentését örömmel vettük tudomásul, azonban már akkor is kétkedtünk abban, hogy Nagyváradon csak oly kevés tífusz adta volna elő magát, mert hiszen a katónaság körében sokkal több volt a tífuszos beteg, mint amennyiről a jelentés szólt. A város területére vonatkozólag pedig szabályos volt a jelentés, azonban nem volt teljes, mert az csak azokra a megbetegedésekre vonatkoztak, melyeket a városnak bejelentettek. Kétségtelen azonban, hogy a város területén sokkal több a tífuszos beteg. Ezekről a hatóságnak nincs tudomása, mert oly elfogult emberek között uralkodik ez a veszedelmes betegség, kik saját tudatlanságuk miatt nem mernek, vagy nem akarnak orvosi beavatkozást igénybe venni.

Tegnapelőtt este több helyen is beszéltek a temetőben a tífuszról és alkalmunk volt kihallgatni ezeket a beszélgetéseket és akkor igyőzöttünk meg róla, hogy igen is sok tífuszos megbetegedés van, azonban nem veszik igénybe orvost, mert az ő szavakkal felelnek:

— Jobb szert tudok én az ellen.

Vagy

— Nincs rá pénzem, —

felületes és elfogult kijelentések alapján a város inkább az egész város közönségét ve-

szélybe dönteni, mintsem az orvosi segély igénybevételével a biztos haláltól megmenteni a szerencsétlen szenvedőt.

A Kolozsvári-utca valóságos szemétdomb ezt már eddig is tudta minden nagyvárad ember. Azt azonban csak az érdekeltek tudták, hogy ez az utca a munkások nagy részének nyújt lakást. A munkások itt drága pénzért, 80—90 forintért valóságos sertésólat kapnak lakhelyül, melybe nem mer bemenni az ember, mert a dohos és inficiált levegő az ajtóból mintha visszadobná az embert, oly erősen tud kifelé.

Különösen most a tél előtt, amikor minden ember fedél alá igyekszik, rettenetes ez a kép. Nincs ugyanis a munkásnak keresete, a lakás hihetetlenül drága, rongyos lyukakért is 80—90 forintot kívánnak, a munkás úgy igyekszik ezen segíteni, hogy hárman-négyen vesznek ki egy-egy ilyen rongyos lakást és családtagjaikkal ezekben huzzák meg magukat.

Az ilyen egészségtelen odvak, tisztátalan szemétdombok közepén vannak, melyeket sosem takarít senki. Itt a házigazdák csak a bért veszik fel, de a lakóikkal úgy bálnak, mintha rabszolgáik lennének.

Rettenetes kép ez, mely azonnal orvoslást igényel.

Ezek a képek pedig Kolozsvári-utcán és az ottani mellék utcákban mindenütt feltalálhatók. Menjen ki a hatóság oda és nézzen ott be a rongyokkal kipárnázott fáskamara alaku bódékba, melyek rendszerint az udvarok alján vannak, nem fáskamarak ezek, hanem lakások, hol emberek huzzák meg magukat a meleget gőzölgő szemétdombon.

Ahol ezeket feltaláljuk ott, ott van a tífusz fészkek is. Vannak udvarok, hol 3—4 beteg is fekszik. Ezt a főorvosi jelentés is konstatálja. Ujabbban azonban a kerületi orvos is megvizsgálta a helyeket és jelentést is tett róluk a főkapitánynak. A jelentésben kéri, hogy tartson szemlét a hatóság azokon a helyeken és intézkedjék, hogy a közveszélyes bacillus fészkekből a lakosok kiköltözzenek.

Hétlőn e jelentésre valamint a főorvos előterjesztésére szemlét fog tartani a rendőrség, a mérnökség és a főorvos Kolozsvári-utcán, hol a további teendők felől talán még a helyszínen intézkedéseket fognak hozni.

A hét humora.

Gyöngéd intés.

Prónai a lutheránusokhoz: »Ne legyetek annyira lutheránusok!»

*

Polónyi ellenzékbe megy a koalíciós kormányral szemben a kiegyezés miatt. Hogy védte volna ez az ember a mostani kiegyezést, ha még miniszter volna! Így pedig megint elvtársak lettek Lengyel Zoltánnal, talán csak nem a kibékülés reményében?

*

Panaszkodnak szegény pesti zsidók, hogy a gyermekeik már nem tudnak héberül olvasni. Vigasztalják magukat azzal, hogy héberül számolni és pénzt olvasni még mindig tudnak.

*

Magyar nyelven beszélt a parlamentben Supiló, lóvá akarván tenni megint a magyarokat. Az ilyesmi csak ideig-óráig sikerül!

*

Wekerle azt mondotta Polónyinak, hogy az ő barátjainak barátai az ő barátai is. Félhivatalos jelentés szerint ez a kijelentés a barátokra nem vonatkozik.

Puskapor.

Filantropiának nevezik ma azt, ha valaki sokból keveset ad feltűnően.

*

A modern jótékonyág héroszai sokszor többet költenek a reklámra, mint a szegényekre.

Ady Endre, a mámorlantos.

(A szüretéről.)

Evoe, Bacche, Evoe!

Vörös szekéren közelg az Öröm

Nevető vágygal rám mered,

Lelkemben zugnak aszott furiák

S süvöltenek: eredj, eredj!

Az Öröm sárpád, rózsái hullnak,

Eldobja kelyhét az édes bornak.

S mig busan, lassan megy tovább,

Elnyugszanak a furiák . . .

Evoe, Bacche, Evoe! . . .

Gondolatok.

Aki büszke egy jó tetre, elárulja, hogy a jó tett ritkaság nála.

*

Szegény, akinek semmije sincs, de szegény az is, akinek semmije sem hiányzik, mert nincsen vágya, életcélja.

Iskolában.

Tanító: Mondd meg nekem Kiss Mihály fiam, hány óra van egy napban?

Kis M.: Egy napban van 22 óra.

Tanító: Te számár! Ki mondta ezt neked?

Kis M.: A tanító ur mondta tegnap, hogy telen két órával rövidebbek a napok, mint nyárban.

Biztos jel.

Egy ur (a különben is ideges számtanprofesszort bosszantani akarván, kérdi): Mennyi kétszer hat?

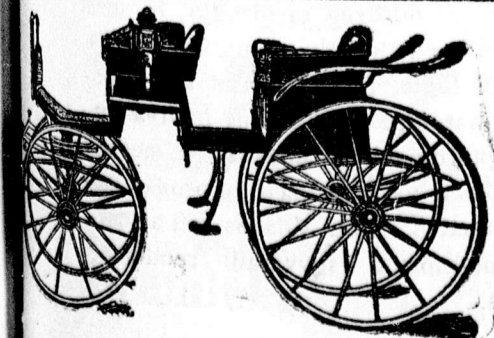
Matezisprofesszor: Ha magát utána teszi, épen százhusz.

Előzékenység.

— Én vagyok a hibás, hogy az automobilom összetörte a szekeredet. Mennyi a károd?

— Mennyit szokott a méltóságos ur fizetni?

(Deres.)

Villanyerőre berendezett kocsigyár Vadász és Grósz Nagyvárad,

Szilágyi Dezső-utca 6.
Helybeli és vidéki TELEFON: 445.

Ajánlják elsőrangú gyártmányú kocsijaikat, melyekből állandóan dus raktárt tartanak
190 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** *Fetser* Antal, főltsentelt püspök, püspöki helynök tegnap délután 4 óra 45 perces vonattal Békéscsabára utazott az ujonnan építendő impozáns katolikus templom alapkövetelére. *Fetser* püspököt utjában *Mak-kay* József káplán kísérte.

* **A király állapota.** A király jól töltötte az éjjelt és tegnap délelőtt 9 órakor jelen volt a misén, amelyet a dolgozó szobájában mondtak.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága folyó évi november hó 4-ik napján kedden délután 3 órakor, az újvárosház I. emelet 35. számú teremben ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A város határában fekvő ingatlanok értékelésének megadóztatására vonatkozó szab. rend. tervezete. 2. A nagyvárad—Püspök és Félix-fürdői vasut vállalat által a város területén tervezett vonalak kiépítése.

* **Kegyelet a temetőben.** Halottak estéjen, mint az előző években, pénteken délután és este óriási közönség kereste fel a temetőket, hogy lerója kegyeletét nyugvó hozzátartozói iránt. A sírokat elborították szebbnél-szebb koszorúkkal, virágokkal s amíg a gazdagok sírján a színes lámpások, mécsek özöne lobogott, a legszegényebb is sietett legalább néhány száll gyertyával kivilágítani elhunyt szereteinek sírját. A templomokban a szokásos időben megtartották a litániát s a Szent László templomból körmenet vonult ki a központi temetőbe, az olasz plébánia templomban pedig litánia előtt egyházi beszédet tartottak. Az iparos ifjak kivonultak *Rulikvvszky* vértanu sírjához. A jogász ifjuság szintén kiakart vonulni *Nagy Sándor* vértanu, *Szigligeti Ede* és az elhunyt jogtanárok sírjaihoz, azonban nem jöttek össze a joghallgatók s így a kivonulás elmaradt ezuttal, holott évtizedek óta minden évben megtette kegyeletes kötelességét a jogász ifjuság.

Ez ügyben az ifjuság elnöke a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A jogakadémiai ifjuság ezidei nov. 1-én meg nem tartott temetőjárására vonatkozólag bátorkodom pár megjegyzést tenni, ha lehetséges kérném soraimnak szíves leközlését. Bizonyára mindenütt kinos feltűnést kelt, hogy a jogakadémiai ifjuság ezidén nem vonult ki a temetőbe. Eddig — a mint öreg temetőjáróktól hallottam — nem volt rá eset, hogy ez a kegyeletes szokása az ifjuságnak csak egyszer is elmaradt volna. Az utóbbi időben azonban miért, miért nem valami visszaesés kezdett lábrakapni a jogakadémia ifjuság belső működése terén s ez kihatott a halottak estéjen szokásos kivonulásra is. Már tavaly csak 16 joghallgató akadt 230 közül s ennyivel kellett megtartani a temetőjárást. Ezidén pedig, dacára minden előzetes kihirdetésnek, agitálásnak még a szükséges beszédartók se jelentkeztek s így fordult elő az a hallatlan eset, hogy 170 joghallgató közül nem akadt 9 ember, aki beszéljen s nekem kivonulás esetén 4 sírnál kellett volna beszélnem. »De ez még hagyján«. A nagyvárad-i jogakadémiai ifjusága méltó bizonyítványt akart kiállítani kegyeletes érzéséről és nov. 1-én 4-en mond négyen — velem együtt jöttek össze temetőjárni. A többiek közül sokan különböző körökben biliárdoztak, vag kártyáztak, vagy az Emke és Pannónia kávéházban hódoltak hasonló kedvtelések, vagy pedig az esti kurzó semmittevő lovagjainul szegődtek. Magam jártam az említett helyeken, ahol legalább is 30—40 joghallgató volt, de minden hívásom kárba veszett. Így maradt el ezidén a kivonulás s ezt

minden habozást félre téve kötelességemnek tartottam közre adni. Szóval: biliárd, kártya, korszó, ezidén ezek iránt volt kegyeletes az ifjuság. No meg egy kis pártoskodás is közbejárt, de erről talán jobb hallgatni, mert az illetők még megcáfolnák. De akárhogy is van a dolog, az ifjuságnak igaza van. Szórakozni kellemesebb dolog, mint kegyeleteskedni. Az ifjuság tudja mit csinál. Sik itur ad astra... Kérésemet ismételve maradok őszinte tisztelettel *Pelle* János f. elnök.

A temető kapuknál a város perselyeket állítottatott fel, amelyekbe tekintélyes összeget adakozott a közönség a nagyvárad-i tüdőbajosok javára.

* **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága szerdán fogja megtartani november havi ülést. Az ülésnek két személyes ügy képezi a főtárgyat, ami azonban már teljesen készen kerül a bizottság elé, mert mint már megirtuk, a fegyelmi választmány letárgyalta azokat. Az egyik ügy *Keszthelyi* Zoltán fegyelmi ügye, a másik *Markovits* Károly főszoigabiróé. A közigazgatási bizottságba csupán a fegyelmi választmány határozatát kell tudomásul venni és *Keszthelyi* Zoltánt visszahelyezni főjegyzői állásába.

* **A belényesi trachoma.** A belényesi gimnáziumban és az internátusban fellépett trachoma járvány ügye még most sem nyert teljes befejezést. Az ügyből kifolyólag dr. *Marozsán* György járási orvos ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak, melyben még mindig tartanak a kihallgatások. Az eddigi kihallgatások mind annak bizonyítására irányultak, hogy vajjon megtartotta-e rendszeren az előírt szemléket *Marozsán* az iskolákban, illetőleg az intézetekben és ha ezeket foganatosította, úgy a talált trachomás betegek vonatkozólag milyen intézkedéseket tett. Legujabban *Buteán* János görög katolikus kanonokot, az internátus főigazgatóját hallgatták ki ez ügyben. A főigazgató ugyanis azt adta elő, hogy *Marozsán* a trachomás beteg gyermekektől nem tiltotta el az iskolába való járást, hanem úgy különítette el a többiektől, hogy a betegeket az osztályban az utolsó padba ültette. Ez igen nagy felületesség volt és ez magyarázza meg aztán azt is, hogy miért terjedt el oly hamar a trachoma.

* **Egy szegény község kérése.** Kéz és Margitta községek között annyira rossz az út, hogy az év jórészében járhatatlan. Kéz község képviselőtestülete kölcsön felvételét határozta el az út kiépítésére, azonban a község lakosai már is agyon vannak terhelve a közadókkal s a községi adó ez időszert már 100 százalékra rugnak. A szegény nép most más uton próbál szerencsét. Kérvényeket intézet Biharvármegyéhez és a földművelésügyi miniszterhez, hogy járuljanak hozzá az út kiépítéséhez, míg a kereskedelmi minisztertől a fedanyag szolgáló kavics olcsó szállítását kérte. A kérdéses út nagy fontosságú s megérdemelné, hogy jókarba hozassék.

* **A katonai lövölde átalakítása.** A Wolfi erdőben levő katonai lövőtér ellen sok panasz volt, hogy a környék nincsen eléggé megvédve s többször kitevednek a golyók a lötéren kívüli területre, ahol könnyen végzetes szerencsétlenséget okozhatnak. Most még nagyobb lenne a veszedelem, mert az erdőt kiirtották s szántófölddel alakították át. A katonai parancsnokság elejét akarja venni minden bajnak és kellemetlenségnek s újból építteti a katonai lövöldét. Hatalmas sáncok fogják útját állani, hogy a golyók ki ne tévedjenek. Az átalakítási munkálatokat *Magyar* Kósa Béla

százados vezeti, aki ezért pár hetet tölt Nagyváradon.

* **Ékszer-tolvaj banda a vidéken.** A vidéki városok közül. Arad, Temesvár, Kecskemét, Miskolc és Pécs az utóbbi időben nagyon ki van téve az ékszer-tolvajoknak. A nagyvárad-i rendőrség naponként kapja ezekből a városokból a köröztetési felhívásokat. A lopások végrehajtásából köve kezdetve azokat egy szervezet banda követi el, mely fent elsorolt városokat tüzte ki garázdálkodásaik műhelyül és a rendőrségnek még mindég nem sikerült nyomukra akadni.

* **A költözködések ideje.** Nagyváradon rendszerint november és május hó elsején vannak a költözködések. Ezt a két határidőt csökönyösen meg is tartja mindenki, és ehhez a két időponthoz való ragaszkodás pedig sok esetben hátrányára van a polgárságnak. A hátrányok minden május és november hó elsején mutatkoznak, ami nemcsak a költözködőknek és a házigazdáknak, de a hatóságnak is sok dolgot okoz. A főkapitány most arra a meggyőződésre jutott, hogy a költözködési mizériákon nagyot segítene az, ha az eddigi két határidőt kibővítené a város olyképen, hogy a jövőben nem csak május és november elsején, hanem minden harmadik hónapban lehessen költözködni. A főkapitány erre vonatkozólag szabályrendeletet dolgozott ki, melyet legközelebb fog a tanács elé terjeszteni.

* **Az apa meg a családja.** Van városunkban egy családja, aki feleségén kívül hat gyermekkel dicsekedik ha szükség van rá, ellenben költözködés alkalmával még a nevét is szeretné eltagadni, amit csak azért nem tesz, mert talán meglincselnék érte a gyerekek. Ez a család a Nyárádi-család. De ki ne ismerné a Nyárádi-családot, melynek minden tagja elkezdve a legfiatalabb gyerektől a legnagyobbikig, aki 12 éves mind enyveskező. — A legkisebbik is olyan, hogy amit a szeme meglát a keze nem hagyná ott egy marék tökmagért. Ez a család oly ismert a rendőrség előtt mint amilyen ismeretlen *Kecskeméty* Győző. A család fő Nyárády Lajos már kétszer lett elítélve orgazdaság miatt. A gyerekek, azok a vásottak, a tavasszal az ajtók kilincseit lopkodták össze amiért és még másokért, a javítóintézetbe kerültek, vagy pedig a menhelynek lettek kiadva. — A javító intézetből megszöktek. A menhelyről hova a legnagyobbik lett adva a sarkadi állatorvoshoz került. Itt a következő kis dolgot csinálta. Az orvos kertje szomszédos egy gyümölcsös, hol történetesen birsalma szüret előtt állott a gazda. A Lajos fiuak nagyon tetszettek a sárga képű gyümölcsök, egy éjjel átmászott és a birsalmát leszedte. A sok gyümölcsessel nem tudott boldogulni, hát valahonnan spárgát kerített és azzal felkötözte a sok almát az állatorvos kertjében lévő rendes almafa ágaira aggatta, minek megtörténte után jót aludt Reggel örömmel ragadta meg az állatorvos kezét és az almáira mutatott.

— Ni tekintetes ur, mennyi alma termett megint a fán. Ebből baj lett és a fiu megszökött. Ezt Lajos, az apja fia, tette. A kisebbiket a nagyszalontai csendőrség tartóztatta le, mert pénzt lopott. Mikor elfogták a fiut, azt mondta, hogy az apjától lopta. Ezt a fogását már azonban ismerte a hatóság, azért a fiut lezárva tartotta, míg megkérdezték az apát, hogy mennyi pénzt lopott tőle a fia. Az apa őt koronát valott be és a fiunál 35 volt. Világos volt az összejátszás, a fiut most a nagyvárad-i rendőrség vette oltalmába.

* **A kereskedelmi miniszter a postai alkalmazottak nősüléséről.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter egy most kiadott rendeletével a postai- és távirat-segéd-tisztjelöltek és növendékeket a nősüléstől eltiltotta, a rendelet szerint, aki segéd-tisztjelölti vagy növendéki minőségben megnősül, ugy tekintetik, mintha állásáról lemondott volna, ennél fogva a szolgálati kötelesség alól egyszerűen felmentendő.

* **Kert-utca kiaszfalozása.** Nagyvárad utcái két osztályba sorozhatók: vagy ki vannak kövezve s rosszak, vagy ősszállapiban vannak s még rosszabbak. Kert-utcának a gyalogjárója működő és részben aszfalt, a kocsi-utja azonban kőözkő, de olyan állapotban van ez utóbbi, hogy a kocsi tengelyei állandóan veszélyben forognak a kátyuktól. Tegnap is egy koporsó leesett a kocsirol, olyan nagy zökkenőbe jutott az egyik kerék. Tekintettel arra, hogy ez az utca igen nagy forgalmu s a kaszárnyák, a hadapródiškola forgalma itt öszpontosul, és még a központi temetőbe is itt kell közlekedni, a rendőrőskapitány előterjesztést tesz a városi tanácshoz, hogy Kert-utca kocsiutját aszfaltoztassák.

* **Magyar-német személyforgalom.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. évi november hó 15-től kezdve Orsova állomásán Budapest—Oderbergen át érvényes III—IV. oszt. közvetlen menetjegyek fognak kiadni 35-70 márka áron. Ezen menetjegyek Oderbergig a személyvonat III. Bremsig annak IV. osztályában való utazásra jogosítanak. Nevezett viszonylatban az utipodgász is közvetlenül lesz feladható.

* **Ehénhalt elmebeteg.** Gyapjuról tudósítónk borzalmas esetről ad hírt, melynek áldozata iránt az egész vidék mély részvétellel viseltetik. A gyapju határban terül el a nagyméhei erdő, melyben két héttel ezelőtt egy intelligens embert láttak bolyongani. Az ismeretlen nem háborgatták, néha megnézték, később ez is elmaradt, mert az ismeretlen ember eltűnt. Eltűnéséről nem törődött senki, míg tegnap reggel a községbeli emberek rá akadtak hullájára az erdő mélyén. Az esetről azonnal jelentést tettek az előjáróságnak, mely a hullát a hulla házba szállította, hol a községi orvos felboncolta és megállapította, hogy a hulla már nyolc nap óta fekszik az erdőben. A halál oka az éhség volt. Megállapították később azt is, hogy az elhunyt elmebeteg volt. Kiletét nem sikerült teljes biztonsággal megtudni, mert a községben nem ismerte senkisé. Vannak egyének, kik a hullában egy állomásfőnök sógorát ismerték fel. Ezt a föltevést megerősíti ama körülmény is, hogy az illető főnök sógora tényleg elmebeteg és már egy hónapja hogy eltűnt. Az esetről jelentést tettek a királyi ügyészségnek is, mely miután ki van zárva az, hogy büntény forogna fenn a hulla eltemetését engedélyezte.

* **Nagyvárad képek az Urániában.** A hetek óta jelzett nagyvárad képek végre teljesen elkészültek az Uránia mozgókép-színház műhelyében és készen várják a bemutató előadást, amely kedden este 9 órakor lesz.

Addig a most érkezett gyönyörű új műsorban gyönyörködhetik a közönség, amely ma vasárnap bizonyára zsufolásig megfogja tölteni az Uránia nézőterét. Az új műsor a következő: 1. Kakasviadal Sevillában. — 2. A hipnozáló szolgáló. — 3. Nővérek, mint vetélytársak. — 4. A bűvös szivardoboz. — 5. Hajó földézetten. — 6. A medve, mint fényképész. — 7. Páris látképe madártávlatból. — 8. Gyermekrablók. — 9. A hamis koldus. — 10. A görög rab-szolgáló. — 11. A bolha. Az előadások ma 3 órakor kezdődnek és este 6 ig félhelyűruak. Pénztárnyitás 2 órakor.

* **Névváltoztatás.** Graczinu Constantin feketegyőrösi lakos vezetéknévét »Karácsony«-ra változtatta.

* **Elveszett a boa.** A napokban, a rendőrségtől vett értesítés kapcsán irtuk, hogy Jelentsik István táblabíró nejétől Borz-utcánál egy suhanc elrabolta a nyakában levő boát. Mint most értesülünk, az értékes ruhadarabot nem lopta senki el, hanem azt elvesztette a tulajdonosa.

* **Tánciskola-megnyitás.** Kovács Tivadar baletmester, a m. kir. nagyvárad honvéd-hadapródiškola és Orsolya-zárda táncanára f. évi november hó 3 án nyitja meg táncintézetét a Zöldfa-szálloda tánctermében. Az oktatás felöleli az egész koreografiai táncművészetet, test-estétikát és a szalon-tornát. Külön gyermek-, diák- és boston-kurzusok. Az esti tanfolyam kezdő és haladó-tanfolyama.

Védnökségek alatt álló magáncsoportok és magánórák külön társaságoknak különböző napokon és órákon fognak megtartatni. Ertekezhetni lakásán: Nyárfa-utca 12. (Teleky-u ca felé) Számlátan újabb művészeti tánc képezi az idei szezon programját.

x **A szerencse.** Minden ember leghőbb vágya, hogy megtalálja szerencsét, mely annyi embernek meglepetésszerűen hull az ölébe és ahova betér, ott meglepedést és örömet szerez. Sokan pedig ott keresik szerencsét, ahol nincsen. Az osztálysorsjátékban azonban a sorsjegytulajdonos könnyen nagy nyereményekhez juthat, amely tényről a közönség minden egyes húzás alkalmával értesül. Ilyen szerencsés eredmény mutatkozott a legutóbb lefolyt 20. osztálysorsjátékban a Török bankházban, ahol ezen egyetlen sorsjátékban a bank vevőinek a 400,000, 90,000, 60,000, 40,000, 25,000, két 20,000, a 15,000, több 10,000, 5000 koronás főnyereményen kívül még sok egyéb nyereményt fizettek ki. Ez az eredmény a Török A. és Tsa R.-T., Budapest IV. Szervita-tér 3. szám alatti bankház szerencsés sikereit bizonyítja, ennél fogva aki osztálysorsjegyeket óhajt vásárolni, bizalommal fordulhat megrendeléseivel a Török-bankhoz Budapesten.

x **A Félix-gyógyfürdő téli kúra 4. évadja** fontos kérdést oldott meg, gyógyfürdők akkor, midőn a hévíz fürdők téli használatát bevezette, évek során át a téli gyógyfürdőzés lehetőségét, veszélytelenségét kitűnő hatékonyságát bebizonyította, jóval több 1200 beteg használta a téli kúrát jó eredménnyel. Mily áldásos hatást fejt ki gyógyfürdők azáltal, hogy lehetővé teszi a hévíz-kúra egész évi alkalmazását, a téli gyógyfürdők emelkedő száma élénk bizonyítékját nyújtja annak, hogy a Félix-fürdő téli berendezései minden tekintetben biztosítják a téli kúra sikerét, a beteg itt nemcsak gyógyulást, hanem mint egy kedves otthon is talál.

x **A magy. kir. szab. osztálysorsjáték** alapítása óta a XX. sorsjáték befejeztével immár

10 év telt el. A magy. kir. szab. osztálysorsjáték ezen idő alatt kiállotta a tűzpróbát és bebizonyította, hogy térfoglalásával, melylyel Magyarországon a kis lottó intézményt megszüntette, egy rég érzett szükségletet elégített ki. Az osztálysorsjáték rendszerének a külföldön évszázadok óta fennálló intézménye nálunk is fényesen bevált és azon sok és nagy nyeremény, melyek a lefolyt 10 év alatt a lakosság minden rétegében kiosztásra kerültek, a magy. kir. szabad. osztálysorsjáték sorsjegyeit közkedvelté tették. A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 10 éves fennállása alkalmából Vas Aladár bankhivatalnok egy nagy szakértelemmel szerkesztett füzetet adott ki. Ezen füzetben az osztálysorsjáték szervezete és belső üzleti kezelése szabatosan le van írva. Ezen az osztálysorsjáték résztvevőire nézve rendkívül érdekes és számos képpel ellátott mű minden főlárusítónál kapható.

x **Hangok a gyermekkorból.** A lázas hajsza, a nyugtalan emberi küzdelem, amely az embert oly korán öreggő teszi, kevés időt enged az embernek, hogy a gyermekkor szép napokra visszapillantasson. Annál örömteljebb, de egyúttal fájóbb is, ha az ember kevés számú pihenő óráiban a régmúlt gyermekévekre tekint vissza. Olyan ez a visszaemlékezés, mint az orgonabugás és az elhaló harangszó. A karácsony a maga megszentelt gyönyörrel meglevenül az emlékezetben és ha csak rövid időre is, visszavarázsolja élénk a rég eltűnt időket. Ezt a megemlékezést tartja bennünk ébren a karácsonyfa-angyal csengettyű néven ismert ujdonság, amelynek forgalombahozatala a cs. és kir. udv. szállító: Konrad János Brűx, 2028. sz. érdeme. Felhívjuk lapunk t. olvasóit a ma megjelent hirdetésre, melyből minden közelebbit erről a bájos ujdonságról megláthatnak. Gazdagon ábrákkal ellátott árjegyzéket küld fentebbi udvari szállító cég kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve.

x **A szerencse otthona.** A sokat áhított, mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közeledni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyeibe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. bankház eredményeit nézzük, ugy a most lefolyt sorsjátékban, mint a múltban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valóssággal állandó otthona a szerencsének. Ugy-szólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a múlt osztálysorsjátékban többek között a 400,000, 70,000, 60,000, háromszor a 30,000 és 20,000, a mostaniban pedig a 90,000, 50,000, 25,000 és négyszer a 15,000 koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyaráz-zák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsés bankház örvend.

IRODALOM.

Katholikus Szemle. A kitűnően szerkesztett folyóirat novemberi füzetje a következő érdekes tartalommal jelent meg: *Vargha* Damján: Szent Imre ünnepe. *Stuckner* János: Civilizáció és theizmus. II. *Pámer* László: Remete Szent Pál II. *Atzil* Béla: A hamis eskű. *M. E.* A magyar katolikus napisajtó. *Vinnifréde* szerelme; elbeszélés. *Horatius* után *Udvardy* László: Mértékletesség. *Szemlei* Ferenc: Napsugár. Folyóiratok szemléje. Könyvismertetések és bírálatok.

Első erdélyi géperőre berendezett kőfaragóműhely és
s i r k ő g y á r .
Kolozsvár, Dézsma utca 21. sz.
Központi iroda Kolozsvár. Telefon 662.

Fiók telepek: 179
Déva. Nagyszeben, Bánpatok.

Gerstenbrein Tamás

szobrász és kőfaragó mester Nagyvárad, Rákóczy-ut 55. (Diósi fatelep).

Ajánlja nagyraktárát: Saját készítményű márvány, gránit, syenit, labrador stb. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyszintén régi síremlékekben. sírboltok s sírkövek renoválását a legolcsóbb árak mellett.

A Kis Pajtás 10-ik száma ünnepi szám. Ugy tartalmát, mint kiállítását tekintve egyike az eddig megjelent legkedvesebb számoknak. Gazdag tartalmából felemlítjük. Szent Imrénék. (Vers.) Hortobágyi Józseftől. — Kovács Pál: Sanyi. Harsányi Gyula rajzai. Elbeszélés. — L. B.: Apám, apám. (Vers.) — Kenyérmezei diadal. Történelmi esemény. — Oldalas kép. Emberáldozat O-Mexikóban. — Rózsashegyi Lumnicer Károlyné: Cincá, Puffy, Menci, Polly kalandjai. Befejező rész. — Tréfás dolgok. — Gyermekhírek. — Játék. — Fejtörő. — Csöppike Csanika póstája. — Kiadó üzenetei. — Jutalmak kisorsolása. A pazarul összeállított Kis Pajtás minden száma mutatja, hogy halad és pártolásra legmelegebben ajánlható. Ne is mossa el egy szülő sem, ki gyermekének jó olvasni valót akar adni, e kedves lapocskát megrendelni. I. évfolyam még mindig kapható, füzve 3.70, kötve 4.70. II. évf. félévre 3 korona. Megrendelhető: »Kis Pajtás«, Budapest, VII., Thököly-ut 16. cimen.

SZINHÁZ.

A hét műsora

Vasárnap d. u.: Kékszakállu herceg, este: Kaméliás hölgy.
Hétfő: Pillangó kisasszony.
Kedd: Salome, Cremonai hegedős.
Szerda: Nászinduló.
Csütörtök: Gyurkovics lányok.
Péntek: Bernát.
Szombat: Bibliás asszony.
Vasárnap d. u.: Vörös sipka, este: Josett kisasszony, a feleségem.

Josett kisasszony, a feleségem. A könnyed gall espritnek egyik legpompásabb hajtása »Josett kisasszony, a feleségem« aratott nemrégén óriási sikert a Vigszínházban. A francia vígjátékok közül az utóbbi időben talán egyik sincs annyira teletömve a francia szellemesség és ötletesség kincseivel, mint ez a kedves darab. Meséje lépten-nyomon újabb fordulatossággal, eredeti trükkökkel lepi meg a közönséget. Helyzetei a legbonyodalmasabb bohózatok szituációival vetekedik. Témája rendkívül kedves: egy fiatal, tizenhét éves leány mulatságos, nevetető kalandjait adja elő. A vígjáték nem pikantériákra utazik. Jókedvű meséjében tapintatosan és izlésesen kerül a bántó sikamlóságokat. A maga egészséges, gazdagon előtörő humorával akar hatni. Josett kisasszony, a feleségem most készül a nagyvárad publikum meghódítására is. A próbákat már a múlt héten megkezdték belőle. Bemutató előadása a jövő vasárnap lesz.

A hét. A heti műsorok összeállításánál nagy gondot fordít a direktió arra, hogy a repertoár lehetőleg minden műfajt felöleljen. Dráma, műoperett egymást váltják fel a repertoáron. Ebből a szempontból állították össze

ennek a hétnek színrekerülő darabjait. A műsor csakugyan csupa változatosság. Ma először adják a délutáni publikumnak a Kékszakállu herceget, ezt az örökszép, klasszikus zenéjű és bohózatos szövegű operettet. Este Ganthier Margit romantikus története játszódik le. A kaméliás hölgyet nálunk több esztendeje pihentették, a darab szépségei azonban olyan elmulthatatlanok, hogy időnként mindig elő kell venni a nagy Dumas filmsnek ezt a szellemes, poetikus alkotását. Hétfőn A pillangó kisasszony jut újból szóhoz. A tavalyi szezonnak ez a csodás muzsikával megalkotott opera volt a fénypontja, kimagasló művészi eseménye. Az olasz mester remeke még most is járja diadalmas utját az egész világon. Mindenütt bámulattal és elragadtatással hallgatják melódiáit. Kedden ismét Wilde Oszkár Saloméját és Hubay Jenő Cremonai Jenő hegedűsét adják. A két egyfelvonásos darab eddig minden alkalommal zsufolt házat vonzott. A közönség lelkesedéssel fogadta mind a két művet. Sikerben velük az idén a Nászinduló állítható egy sorba. Ezt a megkapó, meleg, csupa érzéssel és drámai erővel megírt szindarabot szerdán hozzák színre újból. Csütörtökön Herczeg Ferenc bájos életképe: A Gyurkovics leányok tér vissza hosszabb szünetelés után a Szigligeti Színház deszkáira. A legragyogóbb magyar vígjáték ez, a nagy író talentumának legtisztább, legbájosabb produktuma. Pénteken harmadszorra fogják adni a Bernátot, Heltai Jenő leleményes, szeretetreméltó fővárosi szánerképet. A heti repertoárt a Bibliás asszony fejezi. A jövő vasárnap d. u. a Vörös sipkával megkezdik a népszínművek sorozatát, este pedig bemutatják a legújabb francia vígjátékok egyikét: *Josett kisasszony a feleségem-et.*

TÁVIRATOK.

A kiegyezés dicsérete.

Budapest, november 2. Tauszig B. Hugó kir. tanácsos, a marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamar elnöke, az agrártakarékpénztár vezérigazgatója, tegnap Kossuthról a függetlenségi pártba való felvételét kérte a kiegyezésre való tekintettel. Szerinte ez a kiegyezés az országot a független fejlődés útjára terelte és fel fogja virágoztatni gazdasági életünket.

A trónörökös Keszthelyen.

Budapest, november 2. Keszthelyről jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös Festetich Tasziló gróf főtitkári hivatalát felhatalmazta arra, hogy köszönetét a város közönsége részéről tapasztalt meleg fogadtatásáért a Keszthelyi Hirlapban közreadhassa. A trónörökösnek különösen a Balaton nyerte meg

legnagyobb mértékben a tetszését. A fogadtatása alkalmával tapasztalt szigorú rend és tisztaság felett meglepedését fejezte ki a trónörökös a városi hatóságoknak. Arról értesülünk, hogy épen a trónörökös látogatása kapcsán merült fel az a terv, hogy a Balatonra való kilátást a vonat ablakából elzáró magas nádasat kivágatják és helyén villatelleknek a talajt feltöltik.

A pápa beteg.

Budapest, november 2. Rómából jelentik: X. Pius római pápa napok óta lélekezési nehézségben szenved, mely különösen akkor mutatkozik feltűnően, mikor szírokkos az időjárás. Bár az orvosai szeretnék minden áron kimélni ő Szentiségét, a pápa még sem hallgat orvosai tanácsára, hanem naponként kihallgatásokat ad és mindennap kimegy sétálni Vatikán kertjébe. Bár a pápát a nehéz lélekezésen kívül köszvény is gyötri, állapota még sem ad komolyabb aggodalomra okot.

A bolgár fejedelem Budapesten.

Budapest, november 2. Ferdinánd bolgár fejedelem pár nappal ezelőtt incognitóban kíséretével együtt megtekintette a mezőgazdasági muzeumot.

Inzultált járásbíró.

Budapest, nov. 2. Jelentették, hogy néhány héttel ezelőtt egy Deinicke Krisztián nevű német turista hivatali szobájában inzultálta dr Benda járásbíró, a VIII.—X. kerületi járásbíró-ság vezetőjét. Vallomása szerint azért követte el az inzultust a járásbíró ellen, mert Augusta Viktoria német császárné javára ítélt egy perben. Már ez a vallomása felkeltette azt a gyanút, hogy Deinicke elmebeli állapota nem normális. Megfigyelés alá vették, melynek eredményeként az orvosok megállapították róla, hogy beszámíthatatlan, sőt valósággal közveszélyes örült. E szakvélemény alapján a vizsgálóbíró megszüntette ellene a további eljárást és az ügyészség indítványára a Lipótmezőre szállították. Ez ellen a védő most fellebezett az alapon, hogy Dienickét, mint német alattvalót csupán a német bíróságnak van joga a bolondok házába csuktatni.

Egy veszedelmes kalandor letartóztatása.

Budapest, nov. 3. Az ungvári határszéli rendőrség mezőlaborci kirendeltsége egy veszedelmes kalandort fogott el tegnap, aki magát pénzügyminiszteri titkárnak kiadva és előkelő összeköttetésekkel dicsekedve különösen a homonnai járásban sok embert tetemes összegig becsapott. A mód, melylyel az embere-

Agárdi István

mázoló és butorfestő az Emke-palota alatt.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat szép, finom s a legjutányosabb árak mellett elkészíteni, különösen **butorfestésekre** igen nagy súlyt fektetek, nemkülönben épületmunkákra és berendezésekre is.

Ezenkívül nálam házi szükségletre kívánandó színekben különféle olajba tört festékek is kaphatók, melyeket annyival is inkább előnyösebb nálam beszerezni, hogy minden további piszkolódás, keverés kikerülésével használni lehet.

A nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását és bizalmát, melyet eddig irányomban tanusított, ugy ezután is kiérdemelni óhajtom.

Ugyanitt tisztességes családból származó 1—2 fű tanulóul felvétetik, fizetéssel avagy teljes ellátással. (Lehet vidéki is.)

189

Tisztelettel **Agárdi István,** mázoló és butorfestő.

ket léprecsalta, az volt, hogy elhitette az emberekkel, hogy ő italmérési engedélyeket eszközölhet ki a számukra. Sima modoráért hittek is neki. Vakmerősége annyira ment, hogy a korcsmákban szigorú vizsgálatot tartott, és sokakat megbírságot, a bírságpénzt zsebre vágta és meglépett. Mikor elfogták, Losonczy Zsigmondnak adta ki magát, valószínű azonban, hogy az csak álneve, igazi kilétét a budapesti rendőrség lesz hivatva megállapítani, ahová a pontos személyleírását felküldötték.

Kitüntetett magyar művész.

Budapest, október 3. A velencei nemzetközi művészeti kiállításon László Fülöp jónévű festő művésznünket a zsűri nagy arannyal tüntette ki.

Zavarok Belgiumban a király távolléte miatt.

Páris, nov. 2. A Brüsszelből érkező hírek azt jelentik, hogy a belga kormány zavara mindjobban fokozódik a király távolléte miatt. A király távolléte súlyos válságokat okozhat a kormánynak annál súlyosabb oka van nyugtalanságra, mert a király ép most tudatta a miniszteriummal, hogy Dél-Franciaországba szándékozik menni. A kamara, mely legközelebb összeül, a király távollétével szemben állást fog foglalni. A miniszterek lépéseket fognak tenni a királynál s figyelmeztetni fogják a veszedelemre, mely őt és a dinasztit fenyegeti.

Portugáliában forradalom készül.

Madrid, november 2. Portugáliában rendkívül aggasztó lett a helyzet. A Riberál értesülése szerint minden pillanatban várják a forradalom kitörését. Vithena kijelentette, hogy ennek a harcnak a király lemondásával, vagy elkergetésével kell végződnie. Az összes ellenzéki pártok január 2-ára nagy tüntetést kértnek elő, melyek proclamálni fogják a nemzetgyűlés megalakulását. Híre jár, hogy a hadsereg egyesülni fog a forradalmárokkal.

EGYESÜLETEK.

Nagyvárad városi gyorsíró egyesület. A Nagyvárad városi Gyorsíró Egyesület a város háza tanácstermében 1907. nov. 5-én kedden d. u. 5 órakor tartja meg alakuló közgyűlését, melyre most küldték ki a meghívókat. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Dr Várady Zsigmond megnyitó beszéde.
2. Elnök és tisztségviselők választása.
3. Alapszabályok alkotása.
4. Ingyenes tanfolyam életbeléptetése.
5. A nagyvárad gyorsíró országos kongresszus és írásverseny.
6. Indítványok.

Az orvosok szakülése. A »Biharmegyei Orvos-Gyógyászati és Természettudományi-Egylet« folyó évi november hó 4-én délután 5 órakor rendes szakülést tart.

NYILTTÉR.

DR JULIER VILMOS

szülész és nőorvos

Lakása Ezredévi emléktér 6. sz. alatt van.

Új gyógyszertár a Szacsvey-utcában!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a »ll. Rákóczi Ferenchez« címzett

gyógyszertáramat

mult hó 22-én

m e g n y i t t a m.

Szives pártfogást kérve maradok teljes tisztelettel

CSANDA ENDRE, gyógyszerész.

Legjobb

C i p ő k

legolcsóbban*****
REICHARD ÁRUHÁZA
cégnél kaphatók.

Igazságszolgáltatás.

A vasárnapi munka.

Mikó József hegyközuylaki földmives gazda és fia, a 17 éves Zsigmond ez évi július 14-én egy vasárnapon kimentek a szőlőbe, hogy ott széjjelnezzenek. A szőlővel szomszédos földön akkor kaszált a buzavetést Szőke József a feleségével és fiával. Mikor Mikó József meglátta a vasárnap dolgozó szomszédot, átszolt neki, hogy miért vasárnap dolgozik.

— Azért veri el azután a határt a jég, mert a vasárnapi munkával megharagítják az Istent.

Szőke vissza felelt Mikónak s hamarosan parázs verekedés támadt a két szomszéd között. Mikó a keze ügyében levő baltával átmént a szomszédhoz, aki heves felindulásában kaszát emelt Mikóra, a ki azonban a támadást elhárította, a kaszát ellenfele kezéből kicsavarta elhajtotta és azután baltájával úgy vágta fejbe, hogy a szerencsétlen Szőke harmadnapra behalt a sebébe.

Az ügyesség halált okozott súlyos testi sértés büntetése miatt perbe fogta Mikó Józsefet és fiát, aki ellen az volt a vád, hogy lefogta Szőkét, míg apja a baltával megütötte.

A nagyvárad esküdtbírósa tegnap itélkezett a vádlottak felől. Tizenhárom tanu volt megidézve, a kiknek kihallgatása délután öt óráig eltartott.

Fél hatkor mondotta el Váry Albert kir. alügyész nagyszabású vádbeszédét, majd Dús László városi főügyész terjesztette elő Mikó József védelmét, erős jogász okfejtéssel vitatva az erős felindulás enyhítő kritériumát és bizonyítva a jogos védelmet. Mikó Zsigmond védelmét Szeghalmy Sándor ügyvédjelölt látta el, a jogos védelem mellett érvelve. Az esküdtek Mikó Józsefet az erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértésben mondották ki bűnösnek, mire a bíróság 4 évi börtönrre ítélte az apát, a fiat pedig felmentette, mert javára az esküdtek megállapították a jogos védelmet.

Elnapolt sajtótárgyalás. Tegnapra volt kitűzve a tárgyalás abban a sajtóperben, amely Erős Rezső jószágigazgató magánvádja alapján indult meg Nagy Béla, a Nagyvárad Napló volt munkatársa ellen. Nagy Béla a tárgyaláson nem jelent meg s így a törvényszék a tárgyalást elnapolta s egyuttal elrendelte Nagy Béla elővezetését.

REGÉNYCSARNOK.

A rejtélyes kerékpár.

— Regény. —

Irta: **Daniel András.**

(Franciából.)

56

— Te rendkívüli vagy . . . És az a fiatal asszony! . . . Ki hitte volna? . . . Minő zajt fog ez ütni! Nos! . . . a szegfű lovagjai most visszazivhatják gyanúsításait a miniszter ellen. Értem, hogy halásak irántad odaönn.

— Azok bizony.

Claire élvezte egy pillanatig ezt a diadalt. Aztán rendkívül érdekeossége sajnálkozásba ment át.

— De az a szegény asszony? . . . A szerencsétlen . . . Ugy tudom egészen fiatal? . . . bájos? . . .

— Nagyon is egy öreg férjnek.

— Ez nem ok azért, hogy megölje őt.

Varouze nevetni kezdett.

— Miért lett a felesége? — kérdezte

Claire.

— Érdekből. Kettős érdekből: pénz miatt és ambícióból. De hagyjuk ezt — mondá Varouze, mintha feleségéhez intézett utóbbi szavai feszélyeznék. — Ha aludnánk most egyet, kis cicám?

Mindketten elhallgattak néhány pillanatra. De Claire romantikus agya fel volt igazva.

— Tehát egészen bizonyos, hogy Malboisené követte el a bűntényt?

Semmi válasz.

Claire csodálta férje barna fejének finom erőteljességét, a vonások hévteljes szárazságát, és azt az akaratra mutató állat, melyet meglágyított a rövidre nyirt elegáns pofaszakáll férfias szépsége. Minő selymesen feketék voltak a szemöldökei és szempillái! De a ha'ántékoknál a haj már őszülni kezdett kissé. A szerelmes feleségnek ez is egy szépséggel több volt. Hogyan is lehet valaki egy ember felesége, akit gyűlöl? . . .

— André! . . .

— Mi kell? . . . Hagyjál — dadogta a férj álmosan.

— Mondd csak, kérlek . . . Különbem nem tudok elaludni. Ő lőtt a férjére?

— Mi az? . . . Nem . . . nem ő maga.

- Akkor ki hát? . . . Fizetett emberek?
- Valószínűleg . . . valami gazfickók . . .
- Megcsipték őket?
- Untatsz!

És Varouze elkábult az első álomtól morgván megfodult. De az asszony, bosszankodva férjének élettelenége fölött, hangosan beszélt, izgatni akarta őt.

— Végre is nem sokat tudsz . . . Pedig komoly dolog egy asszonyt bizonyítékok nélkül vádolni!

Varouze felpattant.

— Bizonyítékok nélkül! . . . De te igazán elkésztetted az embert. És a levél?

— Minő levél?

— Az, amire a kutató bizottság akadt rá.

És miután André érezte, hogy felesége nem hagyja őt aludni, ha többet nem mond neki, csak hogy szabaduljon tőle, félálomban hadarni kezdte:

— Igen . . . a levél . . . amit d'Ambarés kisasszonyhoz írték, amiben azt írják: kettőnek kell lenniük, hogy végezhesenek a személylyel . . . aki nagyon is erős . . . Ez a tul erős férfi, a márk . . . érted? . . . egy koloszsus . . . És az összeg, melynek kétszeresét kérik . . . A találka egy előre megjelölt helyen . . . Végre . . . Nos, minden benn áll . . . a sorok között . . . Ha a márké nem tudja megmagyarázni, honnan származik a levél . . . becsukják őt . . . Erted? . . . Most pedig hagyj békében!

Varouze most összehuzta magát, betemette arcát a párnába, hogy hamarabb elallasson és nem láthatta Claire megremegő, nagyon kifejező arcát, ami ijesztő módon elváltozott.

Egészen közel férje füléhez, suttogta Claire:

— Mikor fedezték fel ezt a levelet?

Varouze André már félig aludt és öntudatlanul dadogta:

— Két nap előtt.

Többet nem felelt aztán; elaludt. Az előbb még türelmetlenül összehuzódott vonásai kismultak, homlokáról eltűntek a ráncok, ajkai szétnyíltak. És kis idő múlva, lassu lélekzetvétele könnyű burkolásba ment át.

Claire még folyton mereven nézte őt.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCKICS GYULA.

A „Tiszántul“-ra

előfizetést küldeni

minden nap lehet

aki már ma előfizet egy évre,
az december hó 1-ig a lapot

ingyen kapja.

Egy két holdas szőlő

Petőfi-utca végénél

azonnal eladó.

Értekezni lehet: Kálvária-utca 23. szám alatt.

Nagyvárad város adóhivatalától.

12052—1907. sz.

Hirdetmény.

A folyó 1907. évre kivetett érvényesítéssel ellátott s annak idején 8 napi közszemlére kivetett összes adónemek továbbá a vízhasználati

dij a főkönyvbe előírtak, miből folyólag értesítetik a város adózó közönsége, hogy azoknak az adókönyvecskébe bejegyzése az I. és II. kerületre nézve a városi adóhivatal 21., a II. kerületre nézve a 15. ik, a III. kerületre nézve a 36. számú szobájában mai napon megkezdett.

Mint hogy pedig az utolsó évnegyedi adó befizetésének határideje november 15-ike, nehogy az akkor adójuk beiratása eszközöltetése tömegesen jelentkező felek huzamos várakozásának, a könyvelést teljesítő tisztviselők pedig munkahalmaz miatt tulterhelhetésnek legyenek kitéve, annál fogva:

Felhívtnak az összes adózók, miszerint saját kényelmük szempontjából évi adójuknak adókönyvecskéjükbe leendő bejegyeztetését a mai naptól kezdődőleg a délelőtti órákban eszközöltessék, hogy annak utána a november 15-én esedékessé váló évnegyedi adójukat a már kész adóbárcával minden további utánjárás nélkül egyenesen a városi adóhivatal pénztárába fizethessék.

Nagy-Várad 1907. évi október 23-án.

A városi adóhivatal.

Félix-gyógyfürdő

téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénés hőforrása:

víz hőfoka: 50 celsius.

Gyógyjavallat fürdő alakjában.

Csusz, reuma és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészek-gyulladások, méh hurut, medencebeli sejt-szövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógy-mód alakjában idült gyomorbántalmaknál makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Pensió-rendszer: Okt. hó 1-től, máj. 1-ig.

Elsőrendű napi ellátás szoba, fűtés, világítás és fürdés:

naponként 7 korona.

Prospektust küld az igazgatóság. 1—10

Magyar királyi államvasutak.

246608 | 1907. szám.

FIVa.

Hirdetmény.

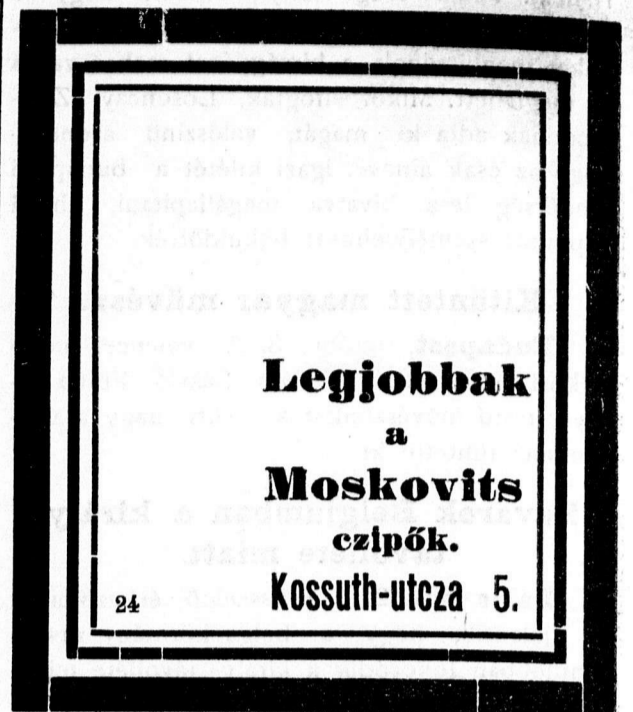
Közhirre tesszük, hogy Fiume állomásunkon beállott rendkívüli forgalmi viszonyok folytán kereskedelemügyi m. kir. Minister Urnak folyó évi október hó 25-én 90416. szám alatt kelt engedélyével a vasuti üzletszabályzat 63. §. (3) 2, valamint a vasuti áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14-ik cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. (3) 2 pontja alapján az érvényben levő üzletszabályszerű szállítási- és póthatáridőkön kívül a bel- és a nemzetközi forgalomban f. évi október hó 20-tól kezdve Fiumébe ugy helyi, mint átmeneti rendeltetéssel megérkező teherárak után (élő és romlandó kivételével), még további

5 napos időleges szállítási póthatáridő fog felszámíttatni.

Ez a póthatáridő visszavonásig érvényes.

Budapest, 1907. évi október hó 26-án.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége
Kolozsvárt.

34090—907-III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak kezelésében levő brassó—háromszéki helyi érdekű vasut r. t. Sepsiszentgyörgy állomásán berendezett vendéglői üzlet 1908 évi március hó 1-től számíttandó 5 (öt) évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezzel pályázat nyitattik:

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óháltják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1907. évi december hó 10-én déli 12 óráig külön lepecsételt és »Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomási vendéglő bérletére« megjelöléssel a borítékban a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság címezve) küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1907. évi december hó 9-ig bántépénz fejében 500 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtréttentére hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától, belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tételtek s végre olyanok, melyekre az előirt bántépénz le nem tétellett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II. ik emelet 53 ajtó) amelyekre nézve e helyen is megjegyeztetik, hogy a III. osztályú ét és egyuttal váróteremnek fűtésére és világítására szükséges anyagok felerészben é. p. 24 kg. kőolaj és négy m. tűzifa, esetleg ezzel egyenértékű szén hérlőnek díjtanulán kiszolgáltatva.

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlő céljaira szolgáló három szoba, konyha és éléskamarából álló magán lakás is adatik.

Kelt Kolozsvár, 1907. október hó 30. án.

Az üzletvezetőség

(Utánnomást nem díjazunk.)

Uj fényképészeti és festészeti műterem
Nagyváradon.

LEMBERT EDE

fényképészeti és
festészeti műterme

mely a modern kor kívánalmainak megfelelően teljesen ujonnan épült Rákóczi-ut 8. szám a. (Fő-u. Györffi-ház)

megnyílt.

Műtermében készít:

Platin képeket

Aquerelleket

Olajfestményeket

és régi képek után új másolatokat.

Elsőrangú kivitel!

PÁL SÁNDOR

épület-, portál-, díszmű- és butor-
asztalos mester.

Rákóczi-ut 10 és Szaniszló-u. 2 sz. Stern palotában.

Elfogadok minden ezen szakmába vágó munkákat úgy mint épületek, portálok, üzletek, gyógyszerárak berendezését a legkitünőbb szaktudással, ugyszintén átalakításokat és butorok javítását, fényezését igen szolid árak mellett hivatkozom városunk intelligenciájának több elismerő nyilatkozatára, ezért is kérem a nagyérdemű közönséget, hogy bizalommal felkeressenek megbeszéljenek, egy levelező lap által meghívásra bár hol megjelenek és költségteljes díjtalanul szolgálók.

Kiváló tisztelettel

Pál Sándor,

speciális szakiparos.

282

Pénz!

Olesó

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredményel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

Telefon szám 424.

27

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok reudki-
vül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak

Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Kitüntető I. díj és oklevéllel.

Szikszy József

műhangszerész

hegedűkészítő specialista.

NAGYVÁRAD,

Nagy-Sándor-utca 1. szám.

Mindennemű hangszerek készí-
tetnek és javítanak jutányosan, mű-
vésziesen.

Kitünő német és olasz húrok.

Réz és fa fuvó hangszerek,

Gramophon és harmonium javítás.

Ajánlom hangszereimet az összes tan-
224 intézetek gyelmebe.

M. kir. államvasutak. Kolozsvári üzletvezetőség.

33822 | 1907. szám.

II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a marosújvári Maroshid vámszedési jogának 1908. január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő öt évre való bérbeadása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó szerződés-tervezet és az ajánlati minta a magyar kir. államvasutak üzletvezetőségénél (Kolozsvár Boeskey-tér 4. sz. II. emelet 52. ajtó szám) valamint a nagyenyedi osztálymérnökségnél díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenként 1 koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatot, az ivenként 30 filléres okmánybélyeggel ellátott szerződés-tervezettel együtt — mindkettőt teljesen kitöltve és ajánlattevőnek két tanu előttemezése melletti aláírásával ellátva, legkésőbbben f. évi november hó 20-án déli 12 óráig a fennemlített üzletvezetőség titkárságánál kell benyújtani, vagy oda beküldeni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Az ajánlat borítékát Ajánlat 33822 | 907. számhoz felirással kell ellátni.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi november hó 19-ig bánatpénz fejében az évenkénti ajánlati összeg 5 százalékát készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján beküldeni.

Az értékpapirokat a budapesti áru- és érték-tőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Az ajánlatok felett f. évi december hó 20-ig történik döntés. Az ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy a melyeket szerződés-tervezet nélkül nyújtanak be, nem vesszük figyelembe.

Az alulírott üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon válasszathasson.

Kolozsvár, 1907. november hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vártér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 5 kor. 60 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa darabja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű izzólámpa különlegességek, fényképszőlámpák, ugyancsak 5 százalékkal kartell áron alól kaphatók.

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtakításra ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

12232—1907. szám.

Hirdetmény

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága 600—1907. kb. számú véghatározatával Moskovics Miksa és neje született Várhelyi Róza Ilona tulajdonát képező nagyvárad 3862. sz. telekkönyvi betétben 610 hr. sz. a. felvett ingatlan Olaszi városrész, Fő utca, Széchenyi tér összeszögellésénél levő háztelkén történt építkezés folytán az utcavonal megállapítása következtében a köztérhez csatolt terület kisajátítási tervének és összeírásának bizottságilag leendő megállapítása céljából pót-eljárást rendelt el, ennek foganatosítására

az 1881. évi XLI. t.-c. 33. §-ának rendelkezéséhez képest kebeléből Varró Domokos elnökből, dr. Hoványi Géza és Mezey Mihály tagokból, továbbá dr. Istvánffy István jegyzőből álló bizottságot küldött ki, egyben a bizottsági pót-eljárás határidejét Nagyvárad város székházának tanácstermében **1907. évi november hó 12. éj. u. 4 órára** tűzte ki.

Az 1881. évi XLI. t. cz. 34-a a kisajátítási tervrajz és összeírás Nagyvárad város közigazgatási irodájában az 1907. évi október hó 26. tól november hó 10-ig bezárólag terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek, amely idő alatt azokat az érdekeltek a hivatalos órákon belül megtekinthetik.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemlegesen fog határozni, ha az érdekeltek közül esetleg senki sem fog a pót-eljárás alkalmát megjelenni.

Nagyvárad 1907. október hó 24.

Rimler Károly
Polgármester.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhűvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével sölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Tisztán kezelt természetes hegyi borek.

Pénzéért!

Mindenki a legjobb fűszer- és csemegeárut kapja nálunk, becsületes és figyelmes kiszolgálás mellett, mit rövid fennállásunk óta is, már sikerült beigazolnunk.

Csak egy próba rendelés feladásával is meggyőződhetik róla bárki is.

Kérjük a n. é. közönség szives pártolását

tisztelettel

Telephon sz. 249. **Mezey János és Társa**

226 **NAGYVÁRAD,** Nagyvárad Takarékpénztár épület.

Legfin szalon petroleum 1 lit. I. rendű 16, II. r. 14 kr.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony **SZÉNSAVAT**

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigoruan lelkismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál. 248 1—200

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdön.

Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. [sz.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50 — 1/4 K3.- — 1/2 K6.- — 1/1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRASSY-UT60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítónknál eredeti árban kaphatók.

Az uti társaságok

kedv eit pezsgője!

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

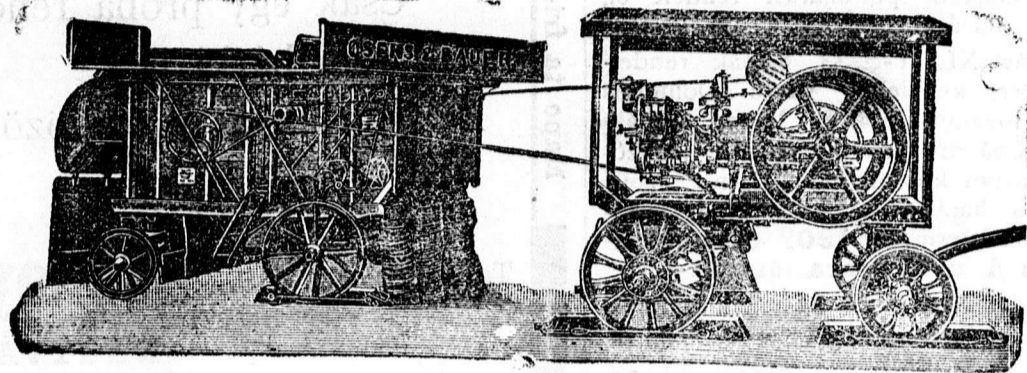
30

Oszers és Bauer motorgyára

Budapest, Podmaniczky-utca 18.

Ajánlja kitűnő hírnévnek örvendő benzin lokomobiljait benzin lokomobilos cséplőszelvényeit és

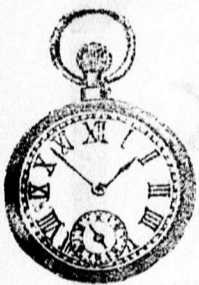
szívógáz-motorait.

1-2 fillér üzemköltséggel. Elismert elsőrendű gyártmány! Szolidtömör kivitel! Kitűnő referenciák! Kedvező fizetési feltételek! **Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!**

14

Értesítés.

Ár frt

- Egy duplafedelű valódi schweici (perfekta) tula ezüst óra . . . 19.—
- Egy duplafedelű omega óra . . . 13.50
- Egy duplafedelű ezüst óra pontosan regulázva . . . 5.75
- Egy valódi tula ezüst óra anker szerkezettel 7.—, cylinder szerkezettel . . . 6.50
- Egy jó erős nikkel óra . . . 1.80
- Egy jó duplafedelű nikkel óra . . . 2.50
- Egy legjobb minőségű ébresztő óra . . . 1.80
- Egy inga óra ütő szerkezettel . . . 9.—
- Egy ütő inga óra kisebb minőség . . . 5.—
- Egy iroda óra . . . 3.—
- Egy fali óra . . . 2.50

Ékszerek bámulatos olcsó árban kaphatók:

FERDERBER TESTVÉREK

Színház-utca, 4. (Adorján-ház.)

Kossuth-utca, (Káptalan-ház.) 71

Bihar-kávéházzal szemben.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

HIRDETMEÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. osztálysorsjáték (XXI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végéig kiadattak.

Az I. osztály huzása **1907. november hó 21 és 23-án** tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állam ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnék a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1907. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

Iroda áthelyezés.

Goldberger A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fonálló

Hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV. Váci-utca 20 sz.)

1907. november hó 10-ikén

(saját házába)

Budapest, IV., Molnár-u. 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére. 305 1-0

Feuerabendt Gusztáv

műfestészeti és vegytisztító intézete —
NAGYVÁRAD, a városi Bazar-épületben, színház oldalon.

Ajánlja berlini módra festését és tisztítását. Minden-nemű férfi- és női öltözeteknek, valamint báli ruháknak a legjobb és legpontosabb elkészítését.

!!Nagyváradon egyedüli a szakmában!!

Olcso árak! — Gyors szállítás!

Feuerabendt Gusztáv

speciális vegytisztító a városi Bazar-épületben, színház oldalon.

Dr. Rác Ödön

Sanatoriuma és

vizgyógyintézete

(ezelőtt Politzer-féle)

Nagyvárad, Szilágyi-Dezső-utca, 7. szám.
Telefon 693.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva. (Fertőző és elmebeteg kivételével.) Vizgyógymódok, villany gyógyászat, villanyfürdők, szénsavas-törpefenyő. Asványfürdők, forró légekkel, gőz szekrény, póstyéni iszapkura. Inhalatók. Vibrációs masszázs. Soványító és hízó kura.

Javalva: Idegesség, kimerültség minden neme, gyomor, bél-, szív-, tüdő és légzőszervek bántalmái, izületi, izom-, idegcsúznál kitűnő gyógyeredmények.

Állandó orvosi felügyelet.
Olcso árak. Pensio (lakás és ellátás) naponta 3-5-7 korona.

Prospektus és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr Rác Ödön,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

Részvénykicserélési felhívás.

A f. é. május hó 16-ik napján tartott közgyűlésünkön elfogadott és a nagyváradi kir. törvényszéknél bejegyzett alapszabályváltoztatásnak megfelelően, intézetünknek minden 140 firtól szóló részvénye, a tartaléktőkéből vett ráfizetéssel 300 koronára felelő új részvényre lesz kicserélendő. Ennélfogva kérjük a t. részvényeseket, hogy a birtokukban levő részvényeket, az összes még le nem járt szelvényekkel együtt f. évi október 15-ik napjáig hozzánk postán bérmentve beküldeni, vagy intézetünk pénztáránál rövid úton beadni sziveskedjenek. A beküldött vagy beérkezett részvényekről elismervényt adunk vagy küldünk, melynek visszaadása ellenében a megfelelő új és a kellő szelvényekkel ellátott részvényeket f. évi december 15-ét követően ki fogjuk szolgáltatni. Ha a részvényes az új részvényeket más névre óhajtja kiállíttatni,

mint amelyre régi részvénye szólott, akkor kérjük e kívánságát velünk a részvények beküldésénél darabonként 3 korona 88 fillér átirási költség beszolgáltatása mellett tudatni, mert különben az új részvényt ugyanarra a névre fogjuk kiállítani, mint amely a régi részvényen volt látható.*

Azon részvényeseket, kik a fent hivatott közgyűlésen részvénytőkének telemelése céljából kibocsátani rendelt új részvényekből jegyeztek, tisztelettel kérjük, hogy szintén f. évi október 15-éig méltóztassanak minket értesíteni, hogy e részvényeket egyenkint mely névre kívánják kiállíttatni. Ha e határidőig ily értesítést nem kapunk, e részvények a kellő befizetéseket teljesített részvényjegyzők nevére fognak szólni.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

* Alapszabály 6. §. A részvények osztatlanok s így a részvény csak egyének, bejegyzett cégek, részvénytársaságnak, egyesületnek, vagy más jogi személynek, esetleg erkölcsi testületnek nevére szólhat.

25.

Gyönyörű látványosság!

Bejegyzett minta. Törvényesen védve.

A karácsonyfa legszebb díszé,

am elynek egy kereszténycsaládban sem volna szabad hiányoznia az általam javított

1. sz. ragyogó karácsonyfa angyal-csengő,

teljesen fém, 6 aranyozott angyallal, 30 cm. magas. Kijórástalan működésért szavatosság.

A legkisebb és a legnagyobb karácsonyfán is azonnal megerősíthető. Az asztalra helyezve, mint asztali csengő is használható. A meleg kályhára téve, gyertyaláng nélkül is működik. A három gyertya melege a szerkezet lendítő kerekét mozgásba hozza és ez által a rajta alkalmazott javított acélpálcák a három harangra

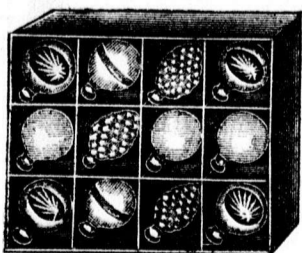

ülve, kellemes, ezüstös harangszót hallatnak, áhítatos karácsonyi hangulatba ringatva ifjut és aggot egyaránt. A csomagolás és használati utasítással darabonként **K. 1.50.**

3 drb K 4.25	9 drb K 12.—
4 > > 5.50	12 > > 15.—
6 > > 8.—	24 > > 29.—
36 drb K 43.50	
50 > > 58.—	
100 > > 112.—	

2. sz. Ugyanaz a karácsonyfa-Angyal-csengő legegységesebb, legfinomabb nikkelezett kivitelben, csavart haranglábakkal, 3 ragyogóan fénylő ezüst Lametta-virággal, mely virágok a gyertyák meggyújtása után csodaszép fény sugarakat övelnek szerteszéjjel. Ára kartonban, használati utasítással darabonként **K. 2.**

6 drb K 5.50	9 drb K 15.50	36 drb K 57.50
3 > > 7.25	12 > > 20.25	50 > > 77.50
4 > > 10.50	24 > > 39.50	100 > > 150.—

Legújabb Üveg-karácsonyfadísz

12 drb válogatva, gondosan kartonba csomagolva, a tárgyak nagysága és kivitele szerint **K —40. —60 —70 —80, 1.— 1.20, 1.50, 2.—, 6 drb.** Kartonban a tárgyak nagysága és kivitele szerint **K —75 —90, 1.— 1.20, Lametta (Angyalhaj) ezüst vagy arany, borítékonként K .10. Dió-dírt 100 drb K —20. Üveg-**

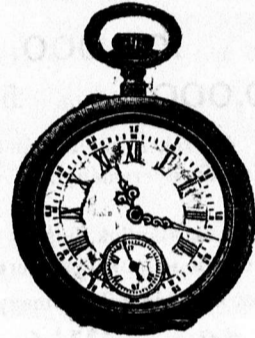
golyó láncok 1, 1/2, 2-2 m. hosszua golyók nagysága szerint **K —90 —95 1.20, 1.40. Karácsonyfa-gyertyácska, 24 db kartonban K —50 nagyobb 15 drb kartonban K —58, Gyertyatartó tucatja K — K —50.**

Karácsonyi jutalom.

Mindazon t. vevőim, akik szeptember 1-től november 30-ig terjedő időben levélbelileg legalább **K 40.—** értékű egyszerre rendel, karácsonyi ingenujutalmul egy 4343. sz. Riadó ébresztő órát éjjel világító számlappal és egy 1908. évre szóló naptárt ingyen kapnak hozzácsomagolva.

Becszerelés megengedve vagy a pénz vissza, tehát kockázat kizárva. Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. A rendelés legelőnyösebben a postautalvány szelvényén eszközölhető. A rendelő levélben vagy rendelő lapon azonban feltétlenül megjegyzendő, hogy utánvételes szállítást kíván-e a rendelő, vagy pedig a rendelés összege postautalvánnyal elküldetett-e? Minden rendelőnek érdekében áll rendelését a lehetőség szerint december 15-ike előtt beküldeni, mert tgaszlatat szerint a postán dec. 15-ike után az óriási torlódás következtében a szállítás nem eszközölhető oly gyorsan, mint rendes forgalom mellett. A megrendeléseket idejekorán intézzük az

Első óragyárhoz Konrad János es. és kir. udvari szállító. Bruk 2023. sz. (Csehország.) Kérje több mint 3000 ábrát tartalmazó főárjegyzékemet, amely bárkinek azonnal ingyen és bérmentve megküldeték.

5 korona

egy valódi svájci Roskopf-rendszere szabad. horgony remontoir óra masszív, szolid rugóvédővel. Svájci horgonymű valódi ólomvédjeggyel ellátott nikkeltokban, sarnirfedéllel, kerekded kávéval, 36 óráig jár (nem 12 óráig járó óra) díszes és aranyozott mintákkal, legpontosabban szabályozva, 3 évi kezességgel, darabja **K 5.—, 3 drb K 14.—.** Permutatóval **K 6.—, 3 drb K 17.—.**

Dus választék főárjegyzékemben.

7223. sz. Pénztárca egy darab világosbarna szattyánbőrrel, aprópénztárcával, 4 retesszel, rugós belsőkávéval, nikkeltárcával 9 cm. hosszú, 6 cm. széles **K 1.50.**

7202. sz. Olcso, jó pénztárca egy drb. erős, sima bőrből készíttve elsőrendű marhabőrscattal, 4 retesszel, papírpénztárcával, 3 zárral, 9 cm. hosszú, 6 cm. széles **K 1.35.**

Jobb pénztárcák:

K. 1.85, 2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20 és feljebb.

Tessék árjegyzékét kérni!

TÖRÖK

szerencséseje

ÖRÖK.

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **30 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrebecsült vevőinknek; ezek között a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt
a legnagyobb **400.000**

továbbá 6 a 100.000, 4 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000
5 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000
15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500
koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 2-ik új magyar osztálysorsjátékában rövid 5 hónap alatt

összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

A hónap melyik napján született?

Rendeljenb, o nálunk oly sorsjegyszámot, mely születésnapja vagy azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	101493	7	93181	12	109698	17	67481	22	111015	27	101429
2	92717	8	101499	13	93401	18	109677	23	41795	28	91425
3	108701	9	36818	14	107392	19	3071	24	107395	29	105083
4	92156	10	106749	15	105328	20	73010	25	93186	30	4689
5	111057	11	92701	16	96990	21	100923	26	106118	31	109840
6	4938										

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — 75 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 kor.
1/2 » » » 3. » » » 6. » » » 6. » » » 12. » » »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi november hó 21-ig,

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak és az **első osztály** huzása már f. é. május 23-án és 25-én lesz.

TÖRÖK A. és TSA

Bankház R.-T. Budapesten. Sürgőncim: Törökék Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzlete: I. Központ: **Szervita-tér 3/a saját palotánkban.** II. fiók: **Váci-körut 4/a.** III. fiók: **Teréz-körut 46/a.**

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Hatvan perc alatt megtanulja az abc-t.

A világ legnagyobb találmányai a véletlennek köszönhetően létrejöttek.

Egy találmánnyal állunk szemben, melyet szintén a véletlen hozott létre s amely egyszerűségével szinte meglepi az ember.

Vegyen maga mellé egy öt éves gyermeket, adja kezébe a »Játék abc«-t, maradjon hatvan percig a gyermek mellett és utasítás szerint játsszék a betűkkel.

Csodát fog látni,

mert a gyermek hatvan perc alatt az egész abc-t ismerni fogja.

Jó t e m é n y.

Igazi jó t e m é n y ez a »játék abc«, mely pompás 10 színben előállított litografiai kivitelben van kísértve, 23 remek színes kép-pel és az ára bérmentve szállítva 75 krajcár.

Megrendelések a **Magyar Kereskedelmi Közlöny** hírlap- és könyvkiadóvállalatához küldendők Budapest, Dohány-utca 16-18. Ha ezen műből egyszerre 3 példányt rendel 2 frt 25 kr. helyett, 2 frt ba számítjuk.